

LEESIKATE RAHVARÕIVAD

Ei ole liialdus väita, et Leesikate rahvarõivad on oluliselt täielikumad ning kallimad kui enamikul laste- ja noorterühmadel. Meie rõivad on valminud kvaliteetsetest ja vastupidavatest materjalidest käsitööna. Väga suure osa riidest on valmistanud lütseumi õpilased ise käsitöötundides – täname oma käsitööõpetajaid! Samuti on professionaalsete tegijate juhendamisel riideid valmistanud Leesikate lapsevanemad ja sõbrad. Suur aitäh! Meie rõivaste valmistamist on aidanud rahastada Eesti Kultuurkapital, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts, Kultuuriprogramm „Saarte pärimuslik kultuurikeskkond 2015–2019”.

Leesikate poisid kannavad Saaremaalt ja Põhja-Eestist pärit rõivaid, tüdrukutel on Kihelkonna, Jämaja, Lihula, Jüri, Koeru, Pakri ja Võnnu kihelkonna komplektid. Kui vanasti pärandati riideid põlvest põlve, siis ka nüüd peavad rõivad jaksama teenida mitut põlvkonda Leesikaid. Niisiis palun mitte suhtuda rahvarõivastesse kui tänapäeva odavasse kiirmoodi.

Rahvarõivad kuuluvad ansamblile ja nagu iga laenatud asja, tuleb ka neid hoolega hoida. Rahvarõivad jäävad tantsija kätte, kuni õpetaja need ühel või teisel põhjusel tagasi küsib (näiteks uue, suurema komplekti andmiseks) või kui tantsija rühmast lahkub.

Rõivaste eest vastutavad ja neid hooldavad tantsija ja/või tema vanemad!

Iga tantsija isiklikku varustusse kuuluvad:

- poistel valged sukad (SUVA üle põlve põlvikud);
- tüdrukutel vastavalt rõivastele kas valged või punased sukad/sukkpüksid;
- sõlg;
- mustad kinnised kingad (mis jalas püsivad);
- tüdrukutel vastavalt rõivakomplektile piisav kogus juukselõkse ja/või punased patsipaelad;
- poistel vajadusel traksid ja/või nahkrihm.

Isikliku varustuse kohta on eraldi juhend („Rahvarõivaste juurde kuuluvad aksessuaarid ja lisavarustus”).

Rahvarõivahoolduse põhireeglid

1. Särk (ka käised, alussärk) tuleb **pesta pärast igat esinemist ja triikida enne igat esinemist.**

Leesikate **rahvarõivasärke** võib pesta pesumasinas tavalise pesupulbriga koos teiste valgete asjadega maksimaalse temperatuuriga 60 °C. Valgendada võib, samuti kasutada valgendavat pulbrit.

ERAND: Pakri ja Võnnu tikanditega särke tuleb pesta KÄSITSI, samuti tuleb käsitsi pesta Pakri põllesid.

2. MASINAS EI TOHI PESTA villaseid seelikuid, pihikkleite, pükse, veste, sukapaelu, vöösid, mütse, roosirätikuid!

Rõivad tuleb pärast esinemist jätta kuivama-tuulduma, seejärel panna riidepuu peal kappi. Enne võib õrnalt kloppida.

Umbes kord aastas tuleb villased esemed viia keemilisse puhastusse.

Vöö tuleb pärast kuivamist (mitte higisena) keerata rulli.

Tüdrukute **roosirätikut** võib vajadusel aeg-ajalt käsitsi leiges vees pesta.

Ka **pärg/müts** tuleb pärast esinemist kuivama/tuulduma jätta (mitte kohe karpi pakkida). Pärga võib vastavalt vajadusele ettevaatlikult seebiveega puhastada (et higirandist lahti saada).

Kui keegi soovib kasutada rõivaste hooldamisel mõnd emade-vanaemade nippi (nt lumega puhastamine, äädikaga loputamine jms), aga pole väga kogenud, võiks enne igaks juhuks konsulteerida (kontaktid allpool).

3. Kõigil tantsijatel (nii poistel kui ka tüdrukutel) võiks olla **sobiva suurusega karp** (nt ümmargune plekist küpsisekarp), kus hoida peakatet, sõlgi, sukapaelu, helmeid, vööd jm väiksemat kraami. Nii on asjad üheskoos ega kao nii kergesti.

4. Hooldus tähendab ka lihtsamate paranduste tegemist (nt lahti tulnud toodi¹ kinniõmblemist; äratulnud nõopide tagasiõmblemist jm), sest mis liigub, see kulub (**haaknõel ei ole parandus!**).

Kui tundub, et parandustöö käib üle jõu, tuleb nõu või abi küsida Leesikate lapsevanematelt:

Lembe Sihvrelt lembe.sihvre@mail.ee

Tuuli Keerbergilt tuuli.keerberg@gmail.com

Kristi Haardelt kristihaarde@gmail.com

Kui mõni rõivajupp läheb katki, kaob vm, tuleb sellest **KOHE** teada anda rõivahaldur Tuuli Keerbergile (tuuli.keerberg@gmail.com).

Kui kahju sündis kandja või rõiva hooldaja süül (mitte loomuliku kulumise tõttu), tuleb rikutud või kaotatud rõivaese kas **turuhinnaga kompenseerida või identsega asendada**.

Rõivaste hinnad sõltuvalt komplektist on vahemikus

- särk, käised 30–150 eurot;
- seelik, pihikkleit 150–500 eurot;
- vöö 45–80 eurot;
- müts 15–50 eurot;
- pärg 10–30 eurot;
- roosirätik 10–60 eurot;
- vest 30–150 eurot;
- püksid 30–150 eurot;
- pea-, vöö-, sukapaelad 5–25 eurot;
- kaela-, rädi- vm rätikud 5–15 eurot.

On põhjust tunda Leesikate rahvarõivaste üle rõõmu ja uhkust. Need on kallid ja ilusad, oma looga pidulikud riided, mitte anonüümsed esinemiskostüümid. **Hoiame neid!**

Kristiina Siig,
Leesikate kunstiline juht

¹ toot – riideriba seeliku allääres, sisepoolel peamiselt kaitseks kulumise vastu, väljaspool ka toreduse pärast (nt Koeru punase seeliku roheline riba)